

Forfatter: Stub, Ambrosius

Titel: Udrag fra Digte

Citation: Stub, Ambrosius: "Digte", i Stub, Ambrosius: *Digte*, Rosenkilde og Bagger, 1972, s. 70.  
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-stub01val-shoot-idm140613725329152/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Digte

Hos Barfod er der ikke saa lidt som hos de ældre Udgivere taget noget Hensyn til den kronologiske Rækkefølge, hvad man heller ikke dengang havde større Forudsætninger for at kunne gøre. I stærk Modstrid med Kronologien er det saaledes ikke mindst, naar de religiøse Digte, som fortrinsvis maa stamme fra Stubs sidste Tid, stadig er anbragt i Spidsen.

De senere Forskninger har imidlertid vist, at ikke faa af Stubs Digte kan paavises at have Tilknytning til bestemte Perioder af Stubs Liv, og det synes derfor rimeligt i en ny Udgave at forsøge en kronologisk Ordning, saaledes at de Digte, der kan tidsbestemmes, udgør de faste Holdepunkter, mens de øvrige fordeles skønsomt. Særlige Vanskeligheder frembyder de mange Smaavers, Epigrammer og Impromptuer, hvortil der ikke er knyttet tidsbestemmende Oplysninger. De er som Regel henført til Odenstiden som det rimeligste, saafremt der ikke er Holdepunkter for at henføre dem til andre Perioder af Stubs Liv. Hvad de religiøse Digte angaar, har man fundet det rimeligt at anbringe dem samlet i Slutningen af Udgaven, selv om der som nævnt er Mulighed for, at enkelte af dem kan være blevet til før Ribetiden. Den kronologiske Ordning i Forbindelse med Levnedsskildringen giver Mulighed for et bedre Overblik over Udviklingen i Stubs Digtning og bidrager til en bedre Forstaaelse af de enkelte Digte.

Paa Grund af Usikkerheden i Overleveringen er der ikke Tvivl om, at der i adskillige af Stubs Digte har indsneget sig Fejl og Misforstaaelser. Da Stubs Sprogbrug som nævnt er temmelig utraditionel og, som allerede en af hans første Anmeldere gjorde opmærksom paa, fulde af tit uventede Tanker, vil det dog hyppigt være særdeles vanskeligt med nogenlunde Sikkerhed at fastslaa den oprindelige Tekst. Barfod og Brix og flere andre har i Tidens Løb foreslaet adskillige Rettelser. De er dog ofte mere end tvivlsomme og ikke sjældent direkte misvisende eller over-

fløddige. I den foreliggende Udgave er Digtene – saafremt der er flere Tekster – gengivet efter den Tekst, der maa anses som den mest oprindelige – ved enkelte Digte, hvor Afvigelserne mellem Teksterne er særlig store, er der trykt to Tekster – med Rettelser efter de andre Tekster, hvor det skønnedes nødvendigt, og kun ganske undtagelsesvis er der foretaget Rettelser, som ikke har noget Tekstgrundlag. Det er i saa Fald meddelt i Noterne. De forskellige Forslag, der er givet til Rettelser, er dog meddelt i Noterne, ligesom der i disse er henvist til de Steder, hvor vedkommende Digt er behandlet i Litteraturen. Stubs Digte er som Regel let forstaaelige og kræver ikke megen Kommentar. Enkelte forældede Udtryk og Dialektord har man dog fundet rimeligt at forklare i Noterne. Saavel Kildeangivelser som Varianter og Noter er anbragt efter de enkelte Digte. Foran Noterne er i skarp Parentes anført Digtets Nummer i Udgaven.

Teksterne er i Udgaven gengivet med den Ortografi og Tegnsætning, som findes i den Tekst, der benyttes som Grundlag og i Kildeangivelserne er betegnet som A-Teksten, og alle Ændringer meddeles i Noterne, saafremt det ikke drejer sig om rene Ubetydeligheder som aabenlyse Trykfejl i Udgaverne eller Punktum ved Slutningen af et Vers. I gotisk Skrift skelnes i Trykskrift ved de store Bogstaver ikke mellem I og J, og ogsaa i Haandskrifterne bruges J kun undtagelsesvis og vilkaarligt. I Udgaven fordeles I og J derfor paa sædvanlig Maade, og ogsaa ved de smaa Bogstaver er i og j i Forlyd fordelt paa samme Maade. Fremmedord (romanske og andre ikke germanske Ord) er i Haandskrifterne som Regel skrevet med latinsk Skrift. I Heibergs Udgave 1771, der er trykt med Antikva, er de markeret med Kursivering, hvorimod de i Chr. Stubs to Udgaver og i Arier og Sange overhovedet ikke er markeret. Latinsk Skrift bruges i Haandskrifterne tillige til at fremhæve Ord og Sætninger. Dette er ogsaa Tilfældet i Stubs egenhændige Manuskripter. I Udgaven